

ORDNING FOR NASJONALE KULTURBYGG – ENDREDE RETNINGSLINJER

UTTAELSE

Dato: 16.12.2022

Norsk teater- og orkesterforening (NTO) er arbeidsgiver- og interesseforening for profesjonelle, offentlig støttede virksomheter innenfor musikk og scenekunst. Foreningen representerer en omfattende infrastruktur av forskjelligartede virksomheter. Våre [51 medlemmer](#) består av produserende og programmerende teatre, scener, orkestre, musikkensembler og kor.

Vi registrere at det er gjort følgende endringer i [retningslinjene](#) for søknader for 2024 til Kultur- og likestillingsdepartementets tilskuddsordning for nasjonale kulturbygg kap. 322, Post 70:

Formål

Her er det lagt til at «[d]et vurderes som positivt hvis slike lokaler bidrar til kulturelle møteplasser, der medvirkning, aktivitet og digitale tjenester står sentralt».

Søknad om tilskudd

Her er det lagt til at det i søknaden «bør fremgå hvordan og i hvilken grad lokalene vil bidra til å skape kulturelle møteplasser, der medvirkning, aktivitet og digitale tjenester står sentralt».

Endringene er i samsvar med følgende forslag i rapporten fra Norsk kulturråd og Norsk Filminstitutt (NFI) [Stærkere tilbake. Pandemiens konsekvenser for kultursektoren og mulige virkemidler for gjenoppbygging](#) om en vurdering av retningslinjene for Kultur- og likestillingsdepartementets ordning for nasjonale kulturbygg:

Nasjonale kulturbygg – medvirkning, aktivitet og deltakelse: Det bør gjøres en vurdering av retningslinjene for finansiering av Kultur- og likestillingsdepartementets ordning for nasjonale kulturbygg. Tilskuddene går i dag i hovedsak til store kulturinstitusjoner, kostbare bygninger og formidling med utgangspunkt i tradisjonelle besøksmønstre. De nåværende kriteriene for nasjonale kulturbygg er knyttet til at de har en landsomfattende funksjon, høy arkitektonisk kvalitet og areal med god funksjonalitet. I tillegg til disse kriteriene bør ordningen utvikles for i større grad å bidra til kulturelle møteplasser der medvirkning, aktivitet og digital deltakelse står sentralt. Det bør være et mål at også samspillet mellom institusjonene, den prosjektbaserte delen av kulturfeltet og den frivillige sektoren styrkes.

I [NTOs uttalelse til rapporten](#) stilte vi oss kritiske til forslaget om å legge til slike kriterier for ordningen knyttet til «medvirkning», «aktivitet» og «digital deltakelse». Dette er føringer for innhold og formidling som kommer i konflikt med armlengdeprinsippet og virker ensrettende og normerende. Produksjons- og formidlingsmetoder er en del av institusjonenes selvstendige kunstfaglig beslutninger, og et mangfold av arbeidsmåter er en forutsetning for å sikre uttrykksmangfoldet.

Endringene i retningslinjene for tilskudd til nasjonale kulturbygg peker i samme retning som de nye rapporteringskravene som ble innført i budsjettsøknadene for 2023, jf. [Detaljert styring og uklar ansvarsdeling](#).

Begge deler peker i retning av mer detaljert politisk styring mot medvirkning og digitale virkemidler, og i begge tilfellene gjøres endringene uten dialog med NTO og musikk- og scenekunstinstitusjonene.

Etter vårt syn er det generelt kritikkverdig at departementet gjør endringer knyttet til politisk styring, rapportering, regelverk og ordninger o.l. som er basert på råd fra Kulturrådet alene, uten at bransjen og de virksomhetene som berøres av endringene involveres i prosessene med den innsikten og kompetansen som de samlet representerer.

Vi oppfordrer derfor til at endringene i retningslinjene for tilskuddsordningen for nasjonale kulturbygg revurderes, og at departementet styrker den direkte dialogen med NTOs bransjefelleskap.

Vennlig hilsen

Norsk teater- og orkesterforening

Marta Færevaaq Hjelle
styreleder

Morten Gjelten
direktør